

Op 7 december 1972 was het honderd jaar geleden dat de historicus Johan Huizinga werd geboren. Dit feit is op verscheidene plaatsen in Nederland herdacht; in Groningen gebeurde dat door een internationaal congres in de week van 11 tot 15 december. De keuze van Groningen voor een dergelijk congres lag voor de hand: Huizinga zag er het levenslicht, hij studeerde er en hij bekleedde er gedurende een aantal jaren het professoraat. In Groningen vormde hij zich voor het eerst zijn eigen opvatting van de geschiedenis, een opvatting die via zijn boeken een generatie - of generaties - van historici heeft beïnvloed in hun wijze van geschiedbeoefening.

Van deze generaties was een ruime vertegenwoordiging op het congres aanwezig, aldus de gelegenheid schepend tot uitwisseling van leersorvaringen, indrukken en opinies over het werk van Huizinga, een gelegenheid waarvan, naar onze indruk, levendig gebruik is gemaakt. Naar buiten toe kwamen de gevormde meningen tot uiting in de reeks lezingen die de voornaamste stof van het congres vormden - naast de excursies, de maaltijden, de wandelingen en het concert - en die, alle lezingen tezamen genomen, de belangrijkste thema's uit leven en werk van Huizinga toelichtten. Deze lezingen zullen nog dit jaar in boekvorm verschijnen (in een speciaal, ook los te verkrijgen nummer van de BMGN), zodat iedere deelnemer de teksten nog eens in een misschien wat aangepast tempo kan doornemen, en zodat zij die niet op het congres konden zijn er alsnog kennis van kunnen nemen. Het onderwerp van deze Groniek zullen ze echter niet vormen.

Wat dan wel? Het spreekt vanzelf dat tenminste een gedeelte van de plaatsruimte van Groniek aan de Huizinga herdenking besteed moest worden. Anderzijds zou het zinloos zijn om in herhaling te vervallen door alleen met samenvattingen of copieën te komen van wat iedere geïnteresseerde al in zijn boekenkast heeft - of zal hebben staan. Zo heeft de redactie besloten tot een speciaal nummer, in zijn geheel aan Huizinga gewijd, dat qua inhoud niet zozeer met het congres samenvalt maar daar een aanvulling op vormt.

In dit bijzondere nummer van Groniek een tekstgedeelte en een deel illustraties. Allereerst het tekstgedeelte. Aan het congres was reeds de publicatie voorafgegaan van een reeks artikelen in de dagbladen, waarvan de redactie er een aantal heeft mogen overnemen. Bederflijke waar die op deze manier hopelijk een iets langere levensduur geschonken is. Na afloop van het congres hebben wij een aantal van de buitenlandse deelnemers aangeschreven om te horen wat hun indrukken waren en in hoeverre zij dachten dat hun visie op Huizinga door het congres veranderd was. Hun antwoorden staan in dit nummer. Professor Baudot was zo vriendelijk zijn artikel "Huizinga en de economische geschiedenis" te sturen. Saskia Govaert - Oosten heeft haar referaat over een minder bekend aspect van het werk van Huizinga afgestaan. Wij hebben de vrijheid genomen om uit de memoires van Annie Romein - Verschoor enkele passages aan te halen. Datzelfde hebben wij gedaan met de biografie van de hand van H.A. Enno van Gelder.

Het tweede gedeelte, de illustraties, geeft een keuze uit de schat van Huizingiana, die tijdens het congres in het Universiteitsmuseum te zien is geweest. Lang niet alles uit deze collectie foto's, brieven en tekeningen is eerder in een uitgave verkrijgbaar geweest; wij hebben gepoogd met deze kleine biografie in beeld, naast alle studie van het werk van de historicus,

de achtergrond aan te vullen: de mens Johan Huizinga.

Dank zijn wij verschuldigd aan de staf van het Universiteitsmuseum; met name aan Mr. Koops, die erin toestemde dat wij materiaal van het museum mochten gebruiken en die de eigenaars van de stukken om toestemming heeft verzocht. Daarnaast zijn wij niet minder dank verschuldigd aan de werkers van de Fotodienst en de Centrale Reproductiedienst, die ook ditmaal weer hun voortreffelijke werk hebben geleverd.

Wij zijn dankbaar voor de medewerking van de personen en instanties die de foto's en stukken hebben afgestaan: Mevrouw A.A.C.M. Blackburn - Schölvink, Mevrouw E. Huizinga, Mr. Koops, het Rijksarchief te Groningen, het Universiteitsmuseum te Groningen, de Universiteitsbibliotheek te Leiden, het Academisch Historisch Museum te Leiden, de Koninklijke Bibliotheek te Den Haag.

Niet minder blij zijn wij met de medewerking van de scribenten die hun artikelen belangeloos ter beschikking hebben gesteld, en met de medewerking van de Waarheid en het NRC/Handelsblad. En het moge vanzelf spreken dat de bijdragen van de buitenlandse professoren ons welkom waren.

jan snijders

josien blok

wessel evert krul

henk van setten

boukje tanja

picorre maas

- - -